

**KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET**

Shell Exploration & Production
P.O Box 40
4098 TANANGER

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Att: Ragnhild B. Berntsen

Dato: 31.03.2011
Vår ref.: 2007/1021 405.141
Deres ref.:
Saksbehandler: Simen Helgesen Ramberg, telefon: 22573640

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2010 for A/S Norske Shell, Draugenfeltet

Klif kontrollerer og godkjenner den kvotepliktige virksomhetens rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp innen 30. april 2011. A/S Norske Shell har for Draugenfeltet i 2010 hatt et kvotepliktig utslipp på 176 857 tonn CO₂.

Norske Shell skal sende Klif dokumentasjon på årlig kontroll av online GC og årlig sammenlikning av måleresultatene innen 1. juni 2011.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 28. februar 2011 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 4. april 2008 og senere oppdateringer. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klifs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

A/S Norske Shell (heretter Norske Shell) sendte for Draugenfeltet inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 28. februar 2011, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Draugenfeltet er knyttet til energiproduksjon der innfyrt effekt overskrider 20 MW. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp, sist endret 30. november 2010.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2010 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Utslippskilder
1	Brenngass	Kraftturbiner
2	Diesel	Turbiner og motorer
3	Fakkelgass	Høytrykksfakkel (HP)
4	Fakkelgass	Lavtrykksfakkel (LP)
5	Brenngass	Vanninjeksjonsturbiner

Norske Shell har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Norske Shell har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nummer	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	37 072 248 Sm ³	1,50 %	1,45 %
2	Diesel	5 037 tonn	2,50 %	0,63 %
3	Fakkelgass	1 723 731 Sm ³	7,50 %	4,37 %
4	Fakkelgass	2 006 977 Sm ³	7,50 %	5,42 %
5	Brenngass	8 648 799 Sm ³	1,50 %	1,13 %

Metode

Bestemmelse av mengden aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2, 3, 4 og 5 er fremkommet som beskrevet i punkt 6 i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp.

Usikkerhet

Norske Shell har rapportert usikkerhet i bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2, 3, 4 og 5. De rapporterte usikkerhetene ligger innenfor kravet til usikkerhet i aktivitetsdata gitt i bedriftens tillatelse til kvotepliktig utslipp.

Brenngass (kildestrøm 1 og 5)

Usikkerhetsberegninger i aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 5 er gjennomført av MetroPartner.

Klif registrerer at usikkerhetskravet i rapporteringsskjemaet er opplyst å være 2,5 % for kildestrøm 1 og 5, mens kravet i tillatelsen er 1,5 %. Vi understreker at det er kravet i tillatelsen som gjelder, noe vi forstår at også Norske Shell har forholdt seg til.

For bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1, brenngass til kraftturbiner, benytter Norske Shell en JuniorSonic tostråle ultralydmåler i tillegg til temperaturmålestyr og trykkmålestyr. Densitet kalkuleres. Usikkerhetsberegningene tar utgangspunkt i typiske driftsbetingelser hentet fra trendkurver det siste året for temperatur, trykk, masse-/volumstrøm og strømningshastighet. På bakgrunn av dette er usikkerheten i måling av aktivitetsdata for kildestrøm 1 beregnet til 1,45 %, som er innenfor kravet i tillatelsen på maksimalt 1,5 prosent.

For bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 5 som er brenngass til vanninjeksjonsturbiner benytter Norske Shell måleblende uten online tetthetsmåler. Tettheten kalkuleres basert på gassammensetning, trykk og temperatur. For denne kildestrømmen er usikkerheten i måling av aktivitetsdata beregnet til 1,13 % som også er innenfor kravet.

Norske Shell har ikke rapportert om avvik i målesystemet, det er heller ikke opplyst om avvik i usikkerhetsberegningene. Klif legger derfor til grunn at det ikke har vært avvik i målesystemet i kildestrøm 1. Vi ber om at Norske Shell ved neste års rapportering rapporterer om hvorvidt det har vært avvik og hvilke mengder som er estimert i avviksperioden.

Klif tar usikkerhetsberegningene for kildestrøm 1 og 5 til etterretning.

Diesel (kildestrøm 2)

Diesel er en mindre kildestrøm, og under forutsetning av at den utgjør mindre enn 10 % av totale utslipp og mindre enn 100 000 tonn er usikkerhetskraver satt til 2,5 %.

Usikkerhetsanalysen for kildestrøm 2 på Draugenfeltet er gjennomført av MetroPartner. Mengden forbrent diesel er basert på levert mengde fra supplybåtene som forsyner Draugen med diesel, korrigert for forbruk til andre formål og lagerendring. I 2010 var det

seks ulike supplybåter som leverte diesel til Draugenfeltet. Målerne ombord i tre av båtene er kontrollert mot målere i landterminal, som igjen er kontrollert av Justervesenet. Avvik mellom båtene og landterminalen varierer mellom 0,64, 0,83 og 0,69 %. På to av de øvrige båtene foreligger informasjon om kvaliteten på målerne. Usikkerheten for disse er satt til 0,2 %. For én av båtene foreligger det ikke sammenligninger eller annen informasjon om målerne og her er usikkerheten satt til 2 %.

Det er benyttet standard densitet for diesel på 855 kg/m³, med en usikkerhet i standard densitet på 1 kg/Sm³. Det mest korrekte, i beregning av aktivitetsdata, er å benytte tettheten i levert diesel ved de ulike lastene. Basert på det erfaringsgrunnlaget vi nå har med hensyn til variasjon i tetthet på diesel, har Klif besluttet at vi kan akseptere at operatører benytter fast verdi for tetthet på 855 kg/Sm³. Dersom fast verdi benyttes, må det legges til et bidrag i usikkerhetsbudsjettet på 0,5 prosent.

På bakgrunn av dette har Norske Shell beregnet en usikkerhet i mengden aktivitetsdata for kildestrøm 2 på Draugen på 0,63 %, som er innenfor kravet. Klif tar usikkerhetsberegningene for diesel til etterretning.

Fakkalgass (kildestrøm 3 og 4)

For bestemmelse av aktivitetsdata for fakkalgass på Draugenfeltet benytter Norske Shell ultralydmålere. MetroPartner har utført usikkerhetsberegningen for fakkalgass. Basert på driften i 2010 er usikkerheten i måling av aktivitetsdata for kildestrøm 3, HP-fakkel beregnet til 4,37 prosent. Usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 4, LP-fakkel, er beregnet til 5,42 prosent. Med disse rapporterte usikkerhetene kan det synes som om det ikke har vært avvik i målesystemet verken i kildestrøm 3 eller 4. Norske Shell har heller ikke rapportert om avvik i målesystemet, og det er ikke opplyst om avvik i usikkerhetsberegningene. Klif legger derfor til grunn at det ikke har vært avvik i målesystemet. Vi ber om at Norske Shell ved neste års rapportering rapporterer om hvorvidt det har vært avvik og hvilke mengder som er estimert i avviksperioden.

Fratrekk av nitrogen fra fakkalgassmengder

Vi ser at fratrekk av nitrogen fra fakkalgassmengder er synliggjort i mange av årets kvoterapporter. Ved tidligere rapporteringer er fratrekket i varierende grad blitt rapportert.

Klif mener at tilført nitrogen i fakkalgass i utgangspunktet ikke er kvotepliktig og dermed kan trekkes fra fakkalgassmengden. Det forutsetter imidlertid at virksomheten har god kontroll på fratrekket slik at fakkalgassmengden ikke underrapporteres og at usikkerheten i tillatelsen overholdes.

Norske Shell har ikke rapportert om fratrekk av nitrogen fra fakkalgassmengden. I godkjenning av rapporterte aktivitetsdata for kildestrøm 3 og 4, har vi derfor lagt til grunn at nitrogen ikke er trukket fra i fakkalgassmengden.

Etter Klifs vurdering er foreliggende dokumentasjon tilstrekkelig til å godtgjøre at Norske Shell - Draugen oppfyller kravet til usikkerhet på maksimalt 7,5 prosent i kildestrøm 3 og 4 (fakkel).

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2, 3 og 4 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1 og 5 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Bedriften har, i tråd med tillatelsen, lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor ved beregning av utslippene fra kildestrøm 1 og 5. Norske Shell har rapportert faktorer og usikkerhet i faktorene for disse kildestrømmene. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor.

Kildestrøm nummer	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Krav til prøvefrekvens	Rapportert prøvefrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,003215 CO ₂ /Sm ³	Kontinuerlig	Kontinuerlig	0,19 %
5	Brenngass	0,003215 CO ₂ /Sm ³	Kontinuerlig	Kontinuerlig	0,19 %

I henhold til oppdatert tillatelse til kvotepliktig utslipp fra Klif av 17. desember 2010, skal utslippsfaktor for brenngass ved Draugen bestemmes ved kontinuerlig måling med online GC på eksportgassen for 2010 og 2011. Vi forutsetter at måleutstyret har vært i kontinuerlig drift, men ber om at informasjon om dette tydeliggjøres i senere rapporteringer. Usikkerheten for bedriftsspesifikk utslippsfaktor i kildestrøm 1 og 5 er rapportert til 0,19 %. Innsendt dokumentasjon er tilstrekkelig for å dokumentere at kravet til maksimal usikkerhet i utslippsfaktoren overholdes i henhold til tillatelsen.

Norske Shell har verken dokumentert årlig kontroll av online GC eller årlig sammenlikning av resultatene fra målesystemet. Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp for 2010 og Klif ber Norske Shell om å ettersende denne dokumentasjonen innen 1. juni 2011.

Beregning av utslipp

Norske Shell har bestemt en utslippsfaktor per måned i 2010. Som beskrevet ovenfor er dette gjort ved hjelp av online GC på eksportgassen. Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2010 har Norske Shell kombinert utslippsfaktoren for en periode (en måned) med aktivitetsdata for den aktuelle perioden. Ved hjelp av de månedlige faktorene har Norske Shell bestemt en årlig vektet utslippsfaktor. Dette er i tråd med virksomhetens tillatelse. Redegjørelsen for beregningene ble ettersendt av Norske Shell 17. mars 2011 på forespørsel fra Klif. Vi ber om at senere rapporteringer inneholder den samme oversikten.

Kvotepliktig utslipp

Klif finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2010:

Kildestrøm nummer	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	37 072 248 Sm ³	0,003215 tonn CO ₂ /Sm ³	119 172,67 tonn
2	Diesel	5 037 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn	15 966,15 tonn
3	Fakkelgass	1 723 731 Sm ³	0,00373 tonn CO ₂ /Sm ³	6 429,52 tonn
4	Fakkelgass	2 006 977 Sm ³	0,00373 tonn CO ₂ /Sm ³	7 486,02tonn
5	Brenngass	8 648 799 Sm ³	0,003215 tonn CO ₂ /Sm ³	27 802,48 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				176 856,84tonn

For enkelte av dataene er det i beregningene benyttet flere desimaler enn det som fremkommer i ovennevnte tabell. Dette forklarer differansen i oppgitt utslipp med den summen en får ved å beregne utslippet basert på aktivitetsdata og utslippsfaktor i tabellen.

Klif påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klif har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvotelikten skal gjøres opp 30. april 2011. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 176 857 tonn CO₂ i 2010. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Norske Shell skal sende Klif nærmere informasjon innen fastsatte frister. Pålegg om redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvotelikten

Innen 30. april 2011 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2010 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Norske Shell innebærer dette at 176 857 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.2 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra www.kvoteregister.no.

Tilgang til meny for innlevering av kvoter til oppgjør åpnes mandag 11. april 2011. Vi minner om at bedriftens driftskonto nå er tilknyttet en tilleggsrepresentant (AAR).

Vedkommende person må godkjenne overføringen initiert av primær (PAR) eller sekundær kontorepresentant (SAR) innen oppgjørsfristen 30. april.

Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert, jfr. Klimavoteloven § 21.

5. Gebyr

Klifs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimavoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klif. En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2011.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gis på forespørsel.

7. Oppsummering

Klif godkjenner Norske Shells rapport om kvotepliktige utslipp i 2010. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Norske Shell har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktige utslipp for 2010:

Det er ikke dokumentert årlig kontroll av online GC eller årlig sammenlikning av resultatene fra målesystemet. Norske Shell skal ettersende denne dokumentasjonen innen 1. juni 2011.

Norske Shell skal betale et gebyr på kr 30 000,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Trine Berntzen
prosjektleder

Simen Ramberg
rådgiver

Kopi:

Oljedirektoratet v/Steinar Vervik, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger